
PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2018)0189

Europos apsaugos orderio direktyvos įgyvendinimas

2018 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Direktyvos 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio įgyvendinimo (2016/2329(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 ir 3 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 18, 19, 21, 79 ir 82 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 3, 6, 20, 21, 23, 24, 41 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK),
- atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos 1948 m. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 1993 m. gruodžio 20 d. priimtą JT deklaraciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. Niujorke priimtą JT vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą, priimtas per 1995 m. rugsėjo 15 d. Jungtinių Tautų ketvirtąją pasaulinę moterų konferenciją, ir į vėlesnius rezultatų dokumentus, priimtus per specialiąsias JT sesijas „Pekinas + 5“ (2000 m.), „Pekinas + 10“ (2005 m.), „Pekinas + 15“ (2010 m.) ir „Pekinas + 20“ (2015 m.),
- atsižvelgdamas į JT Neįgaliųjų teisių komiteto 2016 m. rugpjūčio 26 d. priimtą bendrąją pastabą dėl JT neįgaliųjų teisių konvencijos 6 straipsnio („Neįgalios moterys ir mergaitės“),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija) ir į 2017 m. gegužės 11 d. Tarybos sprendimus (ES) 2017/865¹ ir (ES) 2017/866² dėl Europos Tarybos

---

¹ OL L 131, 2017 5 20, p. 11.

² OL L 131, 2017 5 20, p. 13.

konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo pasirašymo Europos Sąjungos vardu,

- atsižvelgdamas į tai, kad visos valstybės narės yra pasirašiusios Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija),
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu¹,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR²,
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/80/EB dėl kompensacijos nusikaltimų aukoms³,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičiančią Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR⁴, ir į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR⁵,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 19 d. Komisijos komunikatą „Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategija 2012–2016 m.“ (COM(2012)0286),
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio⁶,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose⁷,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą⁸,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 23 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2009/829/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo sprendimams dėl kardomųjų priemonių

---

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0329.

² OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

³ OL L 261, 2004 8 6, p. 15.

⁴ OL L 101, 2011 4 15, p. 1.

⁵ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁶ OL L 338, 2011 12 21, p. 2.

⁷ OL L 181, 2013 6 29, p. 4.

⁸ OL L 337, 2008 12 16, p. 102.

- Europos Sąjungos valstybėse narėse kaip alternatyvos kardomajam kalinimui¹,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdamas policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos²,
  - atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 10 d. Tarybos rezoliuciją dėl nusikaltimų aukų teisių užtikrinimo ir apsaugos, ypač baudžiamosiose bylose, gerinimo veiksmų plano³,
  - atsižvelgdamas į dokumentą „Stokholmo programa – atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“⁴,
  - atsižvelgdamas į 2014–2020 m. Teisių, lygybės ir pilietybės programą,
  - atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 3 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Strateginė veikla siekiant lyčių lygybės 2016–2019 m.“ (SWD(2015)0278),
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) pranešimą „Smurtas prieš moteris: ES masto tyrimas“⁵,
  - atsižvelgdamas į savo 2009 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo⁶,
  - atsižvelgdamas į savo 2010 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl moterų ir vyrų lygybės Europos Sąjungoje (2009 m.)⁶,
  - atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 25 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl kovos su smurtu prieš moteris⁷,
  - atsižvelgdamas į savo 2015 m. birželio 9 d. rezoliuciją dėl ES moterų ir vyrų lygybės strategijos po 2015 m.⁸,
  - atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimų tarnybos (EPRS) Direktyvos 2011/99/ES įgyvendinimo Europoje vertinimą (PE 603.272), kuri parengė *Ex post* vertinimo skyrius,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį ir į 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo procedūros 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir šio sprendimo 3 priedą,
  - atsižvelgdamas į bendrus Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės (FEMM) komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į LIBE ir FEMM komitetų pranešimą (A8-0065/2018),

---

¹ OL L 294, 2009 11 11, p. 20.

² OL L 350, 2008 12 30, p. 60.

³ OL C 187, 2011 6 28, p. 1.

⁴ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

⁵ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 53.

⁶ OL C 341 E, 2010 12 16, p. 35.

⁷ OL C 285, 2017 8 29, p. 2.

⁸ OL C 407, 2016 11 4, p. 2.

- A. kadangi bet kokios formos smurtas prieš žmogų tiesiogiai pažeidžia žmogaus orumą, kuris yra pats visų pagrindinių žmogaus teisių pagrindas, todėl turi būti gerbiamas ir saugomas; kadangi smurtas prieš moteris yra brutalus būdas diskriminuoti, be to, tai žmogaus ir pagrindinių teisių pažeidimas;
- B. kadangi smurto ir prievartos aukos rizikuoja patirti antrinę ir pakartotinę viktimizaciją, kerštą ir bauginimą; taigi kadangi reikiamos apsaugos joms užtikrinimas – taip pat ir tarpvalstybiniu lygmeniu – labai priklauso nuo aukų, visuomenės apskritai ir visų su aukomis bendraujančių specialistų, įskaitant tokius susijusius subjektus, kaip prieglaudos, sąmoningumo;
- C. kadangi, žmogui nesuteikiant tinkamos apsaugos nuo smurto dėl lyties, neigiamą poveikį patiria visa visuomenė;
- D. kadangi vienas svarbiausių kiekvienos visuomenės saugumo aspektų yra asmens neliečiamumo ir kiekvieno asmens laisvės apsauga; kadangi kaip prioritetai į Europos saugumo darbotvarkę turėtų būti įtraukti asmens saugumo užtikrinimas ir visų asmenų apsauga nuo smurto dėl lyties;
- E. kadangi moterys neproporcingai kenčia dėl smurto ir fizinės, psichologinės bei seksualinės prievartos¹; kadangi fizinį ir (arba) seksualinį smurtą ES yra patyrusi viena iš trijų 15 metų sulaukusių moterų; kadangi kai kuriose valstybėse narėse į smurto prieš moteris mastą ir žiaurumą dažnai nekreipiama dėmesio ir tai sumenkinama, be to, nerimą toliau kelia paplitusi tendencija kaltinti aukas; kadangi į tarnybas kreipiasi tik apie trečdalis savo partnerių fizinį arba seksualinį smurtą patiriančių moterų;
- F. kadangi lyčių lygybės užtikrinimas visose politikos srityse yra pagrindinis Europos Sąjungos principas ir esminis kovos su smurtu dėl lyties elementas;
- G. kadangi Stambulo konvencijoje, kurią ES ir visos valstybės narės pasirašė, tačiau neratifikavo², pažymima, kad visos jos nuostatos – visų pirma aukų teisių apsaugos priemonės – turi būti užtikrinamos nediskriminuojant nė vienu pagrindu, o signatarės atvirai raginamos pripažinti persekiojimą nusikalstama veika; kadangi Stambulo konvencijos ratifikavimas ir visapusiškas įgyvendinimas padės įveikti iššūkius, su kuriais susiduriama taikant Europos apsaugos orderį, sukuriant nuoseklią Europos teisinę sistemą smurto prieš moteris prevencijai ir kovai su juo užtikrinti;
- H. kadangi, siekdamas sumažinti numanomą smurto atvejų, apie kuriuos nepranešama, skaičių, valstybės narės turi diegti ir stiprinti moterims skirtas ankstyvojo perspėjimo ir apsaugos priemones, kad jos jaustųsi saugios ir turėtų galimybę pranešti apie smurtą dėl lyties; kadangi gali būti, kad itin didelis neužfiksuotų smurto dėl lyties atvejų skaičius susijęs su viešųjų išteklių trūkumu; kadangi susijusios tarnybos turi užtikrinti, kad veiktų tokios įstaigos, kaip prieglaudos, kuriose būtų teikiama medicininė ir teismo

---

¹ FRA ataskaita *Violence against women: an EU-wide survey. Main results report* („Smurtas prieš moteris: ES masto tyrimas. Svarbiausių rezultatų ataskaita“) rodo, kad viena iš trijų 15 metų sulaukusių moterų (33 proc.) yra patyrusi fizinį ir (arba) seksualinį smurtą, viena iš penkių moterų (18 proc.) yra patyrusi persekiojimą ir kas antra moteris (55 proc.) yra susidūrusi su vienos ar daugiau formų seksualiniu priekabiavimu. Atsižvelgiant į tai, smurtas prieš moteris negali būti laikomas nereikšminga problema, su kuria gyvenime susiduria tik kai kurios moterys.

² <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures?desktop=true>

ekspertizės parama, psichologinės konsultacijos ir teisinė pagalba ir kuriose galėtų saugiai prisiglausti smurto dėl lyties aukomis tapusios moterys;

- I. kadangi teisė laisvai judėti ES reiškia, kad žmonės neretai persikelia iš vienos šalies į kitą; kadangi Europos apsaugos orderis grindžiamas būtinybe apsaugoti aukų teises ir laisves ir pirmiausia gerbti aukų ir potencialių aukų teisę naudotis judėjimo laisve bei užtikrinti joms nuolatinę apsaugą, kai jos naudojasi šia teise;
- J. kadangi smurto prevencija investuojant į sąmoningumo didinimo ir informavimo kampanijas, įskaitant veiksmingą nušvietimą žiniasklaidoje ir specialistų švietimą bei mokymą, yra esminiai kovos su smurtu dėl lyties elementai; kadangi pagal Stambulo konvenciją šalys įpareigojamos užkirsti kelią smurtui dėl lyties ir lyčių stereotipams keliant žiniasklaidos vaidmens klausimą; kadangi tai, kad aukos, kurios naudojasi nacionalinėmis apsaugos priemonėmis, bendrai stokoja žinių apie Europos apsaugos orderio buvimą, neigiamai veikia pastarojo įgyvendinimą; kadangi sąmoningumo didinimo kampanijos ir jautrumo problemai ugdymo programos, skirtos kovoti su smurtu namuose ir smurtu dėl lyties menkinimu, padeda stiprinti aukų ryžtą pranešti apie prievartą ir kreiptis dėl nacionalinių ir Europos apsaugos orderių bei skatina jas pasitikėti atitinkamomis tarnybomis;
- K. kadangi 2010 m., kai Europos Vadovų Taryba pateikė pasiūlymą dėl Europos apsaugos orderio, apsaugos priemonėmis, susijusiomis su smurtu dėl lyties, naudojosi 118 000 ES gyvenančių moterų; kadangi, remiantis 2011 m. skaičiavimais, nuolatinės tarpvalstybinės apsaugos priemonės ES reikalingos vidutiniškai 1 180 asmenų;
- L. kadangi gyvybiškai svarbų vaidmenį padedant aukoms daugelyje valstybių narių dažnai atlieka NVO;
- M. kadangi Europos apsaugos orderis yra tarpusavio pripažinimo ir bendradarbiavimo priemonė, taigi tinkamas jo veikimas ir aukų apsauga jį taikant negalima tol, kol jo visapusiškai neįgyvendina visos valstybės narės;
- N. kadangi būtent smurto atvejais vienos valstybės narės apsaugos priemonės išduoda remdamosi baudžiamuoju procesu, o kitos apsaugos orderius išduoda pagal civilinį procesą;
- O. kadangi visose ES valstybėse narėse taikomi įvairiausi apsaugos orderiai ir kadangi valstybių narių teismų sistemos skiriasi, įgyvendinant Europos apsaugos orderį susiduriama su daugybe sunkumų, o tai, savo ruožtu, gali pakenkti tinkamam Europos apsaugos orderio taikymui aukų atžvilgiu ir neigiamai paveikti išduodamų Europos apsaugos orderių skaičių;
- P. kadangi daugumoje valstybių narių nėra registrų sistemos duomenims apie Europos apsaugos orderius rinkti, be to, nesama ir Europos centrinės registrų sistemos visiems susijusiems ES duomenims rinkti; kadangi neturint pakankamų duomenų sunku vertinti Europos apsaugos orderio įgyvendinimą ir spręsti teisės aktų ar įgyvendinimo trūkumų problemą;
- Q. kadangi Europos apsaugos orderis taikytinas visų tipų nusikaltimų aukoms, įskaitant terorizmo, prekybos žmonėmis, smurto dėl lyties ir organizuoto nusikalstamumo aukas; kadangi su nusikaltimo aukomis tapusiais pažeidžiamaisiais asmenimis, kurie kreipiasi dėl Europos apsaugos orderio, turi būti elgiamasi ypač dėmesingai;

- R. kadangi Europos apsaugos orderio veikimas ir Direktyvoje 2012/29/ES nustatyti minimalūs standartai, susiję su nusikaltimo aukų teisėmis, pagalba joms ir jų apsauga, yra tvirtai susiję;
1. ragina valstybes nares vienareikšmiškai pasmerkti visų formų smurtą dėl lyties ir smurtą prieš moteris, įsipareigoti jį panaikinti ir užtikrinti visišką šių formų smurto netoleravimą;
  2. ragina valstybes nares ir Komisiją įtraukti lyčių aspektą į visų sričių politiką, ypač tą, kuri gali būti susijusi su informavimu apie smurtą prieš moteris didinimu ir tokio smurto atvejų nustatymu bei su aukų apsauga ir jų neliečiamumo užtikrinimu;

Bendras direktyvos įgyvendinimo vertinimas ir rekomendacijos, kaip pagerinti įgyvendinimo padėtį ir Europos apsaugos orderio veikimą

3. pripažįsta, kad visos valstybės narės, kurios turi taikyti Europos apsaugos orderio direktyvą, yra informavusios Komisiją apie jos perkėlimą į nacionalinę teisę;
4. suvokia, kad laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sukūrimas gali teigiamai paveikti tarpvalstybinę aukų apsaugą; mano, kad Europos apsaugos orderis turi potencialo tapti veiksminga aukų apsaugos šiuolaikiniame pasaulyje, kuriam būdingas didelis judumas ir vidaus sienų nebuvimas, priemone; tačiau su nerimu pažymi, kad nuo tada, kai Europos apsaugos orderio direktyva buvo perkelta į nacionalinę teisę, visose valstybėse narėse nustatyti tik septyni Europos apsaugos orderio išdavimo atvejai, nors nacionalinių apsaugos orderių, dėl kurių pastaraisiais metais kreiptasi ir kurie buvo išduoti valstybėse narėse, skaičius siekia tūkstančius¹;
5. apgailestauja, kad Komisija iki 2016 m. sausio 11 d. Parlamentui ir Tarybai nepateikė Europos apsaugos orderio direktyvos taikymo ataskaitos; ragina Komisiją vykdyti savo atskaitomybės įsipareigojimus, nustatytus direktyvoje, ir į savo ataskaitą įtraukti nacionalinių apsaugos priemonių schemą, mokymų veiklos apžvalgą, analizę, kaip valstybėse narėse aukoms užtikrinama teisė į nemokamą teisinę pagalbą, įskaitant informaciją apie tai, ar aukoms tenka padengti kokias nors išlaidas, susijusias su apsaugos orderiu, bei valstybėse narėse rengiamų sąmoningumo didinimo kampanijų apžvalgą;
6. primena vykdančiosios valstybės pareigą pripažinti Europos apsaugos orderį tokia pat prioritetine tvarka, kokios laikėsi ir išduodančioji valstybė, nepaisant įvairių su tuo susijusių keblumų ir teisinių iššūkių;
7. reiškia susirūpinimą dėl to, kad vykdančiosios valstybės susiduriama su didele valstybių narių tarpusavio veiklos koordinavimo ir komunikacijos spraga; ragina valstybes nares gerinti ir bendromis jėgomis stiprinti bendradarbiavimą bei komunikaciją sprendžiant su Europos apsaugos orderiu susijusius klausimus, nes tai leistų imtis gerokai veiksmingesnių procedūrų ir vienašališkų tarpvalstybinių veiksmų tarp valstybių narių;

---

¹ EPRS tyrime *European Protection Order Directive 2011/99/EU – European Implementation Assessment* („Direktyva 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio. Įgyvendinimo Europoje vertinimas“) informuojama, kad, remiantis skaičiavimais, 2010 m. apsaugos priemonės, susijusios su smurtu dėl lyties, buvo taikomos daugiau nei 100 000 ES gyvenančių moterų.

8. primygtinai laikosi nuomonės, kad, siekiant įvertinti problemos mastą ir smurto dėl lyties veiksmų rezultatus, turi būti gerinamas statistikos duomenų rinkimas; ragina valstybes nares standartizuoti ir suskaitmeninti Europos apsaugos orderio formas ir procedūras bei sukurti nacionalinę Europos apsaugos orderio registro sistemą duomenims rinkti, taip pat gerinti informacijos mainus su Komisija ir valstybėmis narėmis; ragina valstybes nares kaupti ir reguliariai teikti Komisijai pagal lytį išskirstytus duomenis, taip pat duomenis, susijusius su Europos apsaugos orderių, dėl kurių kreiptasi, kurie buvo išduoti ir vykdomi, skaičiumi bei informaciją apie nusikaltimų tipus;
9. ragina Komisiją sukurti Europos registro sistemą informacijai apie Europos apsaugos orderį iš visų valstybių narių rinkti;
10. ragina parengti vieną standartinę formą, kurią tiek su baudžiamuoju, tiek su civiliniu procesu susijusiais atvejais būtų galima naudoti visose valstybėse narėse, ir naudoti ją teikiant paraišką dėl apsaugos orderio ir jį pripažįstant; be to, prašo naudoti skaitmeninę valdymo sistemą, kad būtų lengviau koordinuoti ir standartizuoti surinktus duomenis bei paspartinti tiek orderių administravimą, tiek veiklos statistikos rengimą ES lygmeniu;
11. ragina Komisiją ir valstybes nares paskelbti išsamų kompetentingų institucijų, atsakingų už Europos apsaugos orderių išdavimą ir pripažinimą, ir centrinių institucijų, perduodančių ir priimančių Europos apsaugos orderius valstybėse narėse, sąrašą bei užtikrinti, kad sąrašas būtų lengvai prieinamas, o saugomi asmenys ir aukoms padedančios organizacijos galėtų kreiptis dėl Europos apsaugos orderių ar spręsti susijusius klausimus; ragina valstybes nares stiprinti savo nacionalines ir vietos institucijas bei kompetentingas valdžios institucijas, siekiant užtikrinti geresnį Europos apsaugos orderių prieinamumą ir taikymą taip, kad tai būtų palanku Europos apsaugos orderių išdavimo požiūriu;
12. ragina Komisiją skatinti visokeriopus geros praktikos mainus ir bendradarbiavimą tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei pilietinės visuomenės, siekiant užtikrinti tinkamą Europos apsaugos orderių veikimą;
13. pabrėžia, kad konkreti atsakinga institucija turėtų automatiškai ir tinkamai tiek žodžiu, tiek raštu pranešti ir priminti nusikaltimų aukoms, kurioms buvo išduotas nacionalinis apsaugos orderis ar kurios ketina svarstyti galimybę jį gauti, apie tai, kad baudžiamojo proceso metu galima prašyti išduoti Europos apsaugos orderį; pabrėžia, kad saugomas asmuo, kuris kreipiasi dėl Europos apsaugos orderio išdavimo, neturėtų dengti finansinių išlaidų;
14. ragina valstybes nares atlikti atskirą vertinimą pagalbos ir paramos priemonių užtikrinimo kreipiantis dėl Europos apsaugos orderio klausimu, vadovaujantis požiūriu, pagal kurį būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą;
15. apgailestauja dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse galimybė kreiptis į teismą ir pasinaudoti teisine pagalba nesuteikiama nė vieno tipo nusikaltimų aukoms, o dėl to auka menkai informuojama apie galimybę kreiptis dėl Europos apsaugos orderio; mano, kad valstybėse narėse turėtų būti užtikrinamas nemokamos teisinės pagalbos, administracinės paramos ir tinkamos informacijos apie Europos apsaugos orderį teikimas, nes tai nepaprastai svarbu šios priemonės naudojimui ir veiksmingumui tiek jos išdavimo, tiek vykdymo etapais; ragina valstybes nares skirti daugiau išteklių smurtui prieš moteris kaimo vietovėse stebėti ir jo prevencijai užtikrinti;

16. ragina valstybes nares informuoti saugomus asmenis apie priimančiojoje valstybėje prieinamus papildomus socialinės paramos išteklius, pvz., išmokas šeimoms, būstą ir t. t., nes šios priemonės nepatenka į Europos apsaugos orderio taikymo sritį;
17. pakartoja, kad užtikrinant apsaugą ir atliekant papildomą socialinį darbą ypatingas dėmesys turi būti teikiamas aukomis tapusiems vaikams ir nusikaltimų aukų vaikams, ypač kai jiems gresia seksualinės prievartos pavojus;
18. apgailestauja dėl to, kad prieš išduodant Europos apsaugos orderį, jo išdavimo metu ir po jo išdavimo valstybės narės neužtikrina vertimo raštu ir žodžiu į aukai suprantamą kalbą paslaugų;
19. pabrėžia, kad aukos visuomet turėtų turėti teisę būti išklaustytos vykstant Europos apsaugos orderio procedūroms; pabrėžia, kad vertimo raštu ir žodžiu paslaugos turi būti prieinamos ir nemokamos viso Europos apsaugos orderio proceso metu; todėl pabrėžia, kad visi svarbūs dokumentai turėtų būti išverčiami į aukai suprantamą kalbą;
20. apgailestauja dėl to, kad trūksta valstybių narių įgyvendinamų specialių priemonių aukoms, kurių padėtis pažeidžiama, arba specifinių poreikių turinčioms aukoms; mano, kad viešųjų išlaidų mažinimas dažnai daro neigiamą poveikį ištekliams, kurie skiriami šioms specialioms priemonėms; todėl ragina valstybes nares bendradarbiaujant su Komisija ir susijusiomis organizacijomis, dirbančiomis aukų apsaugos srityje, patvirtinti specialias gaires ir priemones, kuriomis naudojantis Europos apsaugos orderį būtų lengviau gauti aukoms, kurių padėtis pažeidžiama arba kurios turi specifinių poreikių;
21. pabrėžia, kad dėl stiprėjančios pavojingos prekybos žmonėmis tendencijos Europos apsaugos orderis gali būti labai naudinga priemonė prekybos žmonėmis aukoms; todėl ragina Komisiją įtraukti Europos apsaugos orderį į ES kovos su prekyba žmonėmis strategiją;
22. mano, kad, siekiant išnaudoti apsaugos orderio potencialą ir užtikrinti lygiavertes apsaugos priemones tiek išduodančiojoje, tiek vykdančiojoje valstybėje, apsaugos orderio išdavimas turi būti kuo greitesnis, veiksmingesnis ir automatiškesnis, o su tuo susijusi biurokratinė našta – minimali; ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti aiškų ir trumpą dviejų savaitių laikotarpį, per kurį valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų išduoti Europos apsaugos orderį ir apie tai pranešti, kad saugomi asmenys išvengtų dar didesnės nežinomybės ir dar didesnio spaudimo negu jau patiria, ir tuo pačiu tikslu pavesti kompetentingoms institucijoms suteikti aukoms pakankamai informacijos vykstant sprendimo dėl jų prašymo išduoti Europos apsaugos orderį priėmimo procesui, įskaitant jų informavimą apie bet kokį incidentą, su kuriuo susiduriama procedūros metu; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina valstybes nares skirti pakankamai išteklių valdžios institucijoms, dirbančioms su Europos apsaugos orderiais, siekiant padėti užtikrinti veiksmingą sistemą, kurią taikant būtų atsižvelgiama į aukos padėtį;
23. ragina valstybes nares deramai atsižvelgti į saugomo asmens interesus ir būti saugiu uostu žmonėms, kurie praneša apie smurtą, visapusiškai laikantis pareigos neinformuoti pavojų keliančio asmens apie saugomo asmens buvimo vietą ir kontaktinius duomenis, nebent tai griežtai būtina apsaugos orderio tikslams pasiekti; pabrėžia, jog kaskart, kai situacija reikalauja, kad nusikaltėliui būtų pateiktos kokios nors detalės apie Europos apsaugos orderį, apie šį sprendimą turi būti informuota auka;

24. ragina valstybes nares numatyti specialias procedūras Europos apsaugos orderio išdavimui paskatinti, siekiant apsaugoti šeimos narius, gyvenančius su auka, kuri jau saugoma Europos apsaugos orderiu;
25. atkreipia dėmesį į vis veiksmingesnes naująsias technologijas, pvz., GPS stebėsenos sistemas ir išmaniųjų telefonų programėles, kuriomis kilus grėsmei aktyvuojamas pavojaus signalas, kaip būdą Europos apsaugos orderių veiksmingumui ir pritaikomumui tiek išduodančiojoje, tiek vykdančiojoje valstybėje gerinti; nerimauja, kad tik nedaugelis valstybių narių naudoja tokias naująsias technologijas;
26. pabrėžia, kad svarbu stebėti Europos apsaugos orderius vykdančiojoje valstybėje atsižvelgiant į aukai gresiantį pavojų, siekiant nustatyti, ar priimtoms apsaugos priemonės tinkamai įgyvendinamos ir ar jų nereikia peržiūrėti;
27. ragina Komisiją stebėti, kaip įgyvendinama ši direktyva, ir nedelsiant inicijuoti pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš visas ją pažeidžiančias valstybes nares;
28. ragina – atsižvelgiant į smurto dėl lyties aukų asociacijų dažnai kartojamą nuomonę – išbandyti procedūras, kurias taikant pasikeistų tradicinis požiūris į apsaugą daugumoje valstybių narių; pabrėžia, kad, užuot didžiausią dėmesį teikus aukoms skirtoms priemonėms, kaip būna dažniausiai, rizikos vengimo metodai turėtų apimti apsaugą nuo žalą sukeliančių asmenų, jų sekimą, kontrolę ir stebėseną ir kad taikomos prevencinės priemonės prioritetine tvarka turėtų apimti privalomą nusikaltėlių perauklėjimą;
29. ragina Komisiją ir valstybes nares nuodugnai išnagrinėti galimus su Europos apsaugos orderiu susijusių teisės aktų tobulinimo ir veiksmingo jų įgyvendinimo visose ES valstybėse narėse bei praktinio rėmimo būdus, siekiant užtikrinti, kad nacionaliniu lygmeniu saugomos smurto aukos galėtų naudotis teisėmis į tarptautinę apsaugą ir pagalbą bei paramą;
30. ragina ES agentūras, pvz., FRA ir Europos lyčių lygybės institutą, reguliariai stebėti, kaip įgyvendinama direktyva;
31. ragina Komisiją paraginti pilietinę visuomenę vykdyti stebėseną ir teikti informaciją, siekiant tobulinti Europos apsaugos orderio priemonės veikimą valstybėse narėse, bei šiuo tikslu NVO skirti ES lėšų;
32. ragina Komisiją imtis raginimų, siekiant paskatinti mokslinius naudojimosi nacionaliniais ir Europos apsaugos orderiais tyrimus bei koordinuoti programas, kad valstybėse narėse būtų inicijuojamos sąmoningumo didinimo kampanijos, siekiant informuoti nusikaltimų aukas apie galimybę kreiptis dėl Europos apsaugos orderio ir apie tarpvalstybines apsaugos priemones;
33. ragina valstybes nares labiau bendradarbiauti su NVO ir rengti privalomus, žmogaus teisėmis pagrįstus, į paslaugas orientuotus praktinius ir tarpsektorinius mokymo kursus visiems valstybės pareigūnams, kurie profesinės veiklos pagrindu dirba su aukomis sprendžiant su Europos apsaugos orderiu susijusius klausimus ir kurie yra labai svarbūs norint tinkamai įgyvendinti šią direktyvą; pabrėžia, kad visose valstybėse narėse turėtų būti rengiami konkretūs ir reguliarūs mokymai bei kursai Europos apsaugos orderio klausimais, skirti policijai, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, taip pat teisės specialistams, socialiniams darbuotojams, asociacijoms ir NVO, dirbančioms su smurto dėl lyties aukomis; ragina darbuotojams, dirbantiems su smurto dėl lyties atvejais, rengti

tinkamus mokymus, susijusius su tuo, kaip atsižvelgti į specifinius smurto aukomis tapusių moterų poreikius, ir skirti pakankamai išteklių, kad prioritetas būtų teikiamas smurto dėl lyties problemai;

34. atsižvelgdamas į mūsų visuomenėse giliai įsišaknijusių mizoginijų ir seksizmą ir į tai, kad vaikai ir paaugliai susiduria su vis didesne grėsme internete, ragina valstybes nares į pradinių ir vidurinių mokyklų mokymo programas įtraukti švietimą apie lyčių lygybę ir smurto nenaudojimą, skatinant moksleivius dalyvauti diskusijose ir panaudojant visas įmanomas mokymo galimybes;
35. pabrėžia, kad naujos ryšio priemonės, pvz., skaitmeninėse platformose, naudojamos kaip naujos formos smurtas dėl lyties, įskaitant grasinimus ir priekabiavimą; todėl ragina valstybes nares atsižvelgti į šiuos aspektus išduodant ir (arba) vykdant Europos apsaugos orderį;

Bendro pobūdžio rekomendacijos smurto dėl lyties klausimu

36. ragina Komisiją įtraukti visų piliečių – ypač tų, kurių padėtis pažeidžiamiausia – apsaugą į Europos saugumo darbotvarkę, ypatingą dėmesį skiriant tokių nusikaltimų, kaip prekyba žmonėmis ar smurtas dėl lyties, aukoms, įskaitant terorizmo aukas, kurioms taip pat būtinas specialus dėmesys, parama ir socialinis pripažinimas;
37. ragina Komisiją rengti kampanijas, siekiant paraginti moteris pranešti apie bet kokios formos smurtą dėl lyties, kad jos galėtų būti apsaugomos ir kad duomenys apie smurtą dėl lyties taptų tikslesni;
38. pabrėžia, jog, remiantis Parlamento EPRS parengta vertinimo ataskaita, pirmoji priežastis, kodėl nevienodu mastu naudojami nacionaliniai ir Europos apsaugos orderiai, yra tai, kad aukos ir nemažai specialistų nežino apie direktyvoje siūlomas galimybes; todėl ragina valstybes nares prisiimti visapusišką atsakomybę už savo piliečius ir, dalyvaujant atitinkamoms NVO, imtis ilgalaikių sąmoningumo didinimo ir tarpsektorinių jautrumo problemų ugdymo kampanijų, susijusių su prieinamų apsaugos priemonių ir jų naudojimu klausimais, kurios būtų nukreiptos į a) visą visuomenę, b) galimas aukas, ypač moteris, turinčias galiojančius nacionalinius apsaugos orderius, ir c) specialistus, pvz., teisėsaugos pareigūnus, teismų sistemos pareigūnus ir teisinės pagalbos bei socialinių ir skubios pagalbos paslaugų teikėjus, kurie pirmieji susiduria su aukomis; todėl ragina Komisiją skirti finansavimą informavimo programoms inicijuoti;
39. pabrėžia, kad yra sukurtas e. teisingumo portalas, kurį padedant valstybėms narėms administruoja Komisija; teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą išplėsti dabartinį e. teisingumo portalo informacijos aukoms skirsnį ir įtraukti visą svarbią informaciją apie aukų teises, įskaitant konkrečios šalies gaires apie informavimo apie smurtą atvejus; pabrėžia, kad skirsnis aukoms turi būti parengtas kaip nesudėtinga naudoti praktiška priemonė ir informacijos šaltinis ir kad jis turėtų būti prieinamas visomis oficialiosiomis ES kalbomis; ragina valstybes nares parengti vartotojui patogią interneto svetainę, skirtą aukų teisėms, kuri apimtų ir Europos apsaugos orderį bei skaitmeninę platformą pranešimams teikti, kad būtų lengviau nustatyti smurto dėl lyties atvejus, ir kurią būtų galima nesunkiai pasiekti, pvz. per nacionalinius informacinius teisingumo portalus;
40. ragina valstybes nares aktyviau bendradarbiauti su NVO, kurios užtikrina smurto aukų apsaugą, siekiant kurti strategijas, kurios apimtų tiek iniciatyvas, atsakomąsias

priemonės, susijusias su smurtu dėl lyties, tiek Europos apsaugos orderio priemonės veikimą, tiek reikiamus teisės aktų pakeitimus ir paramą;

41. ragina Komisiją pateikti teisės aktą siekiant padėti valstybėms narėms užtikrinti visų formų smurto prieš moteris ir mergaites bei smurto dėl lyties prevenciją ir ją panaikinti;
42. ragina Tarybą aktyvuoti nuostatą dėl pereinamosios priemonės priimančią vieną sprendimą, kuriuo smurtas prieš moteris ir mergaites (bei kitų formų smurtas dėl lyties) būtų priskiriamas nusikalstamoms veikoms, kaip nurodyta SESV 83 straipsnio 1 dalyje;
43. ragina skubiai imtis veiksmų, kuriais būtų skatinama progresyvi teisės aktų dėl smurtinio elgesio, dėl kurio išduodami apsaugos orderiai, konvergencija; pabrėžia, kad išpuoliai, visų pirma nukreipti į moteris, yra rimta problema ir visose valstybėse narėse už juos turėtų būti baudžiama kaip už nusikaltimą, o sprendimai dėl apsaugos priemonių smurto dėl lyties atvejais turėtų būti priimami ir teismuose;

Už nuoseklią ES teisinę sistemą, pagal kurią būtų apsaugomos aukos

44. teigiamai vertina tai, kad 2017 m. birželio 13 d. pasirašytas dokumentas dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos, pagal kurią laikomasi holistinio, visapusiško ir koordinuoto požiūrio, ypatingą dėmesį teikiant aukos teisėms, ir kuri turėtų būti visapusiškai susieta su Europos apsaugos orderiu; ragina ES baigti visapusiško prisijungimo prie Konvencijos procesą, kad būtų užkirstas kelias smurtui prieš moteris, kovojama su nebaudžiamumu ir apsaugomos aukos; pabrėžia šios priemonės svarbą įveikiant vieną iš Europos apsaugos orderio taikymo kliūčių, t. y. tai, kad persekiojimas nusikalstama veika pripažįstamas ne visose valstybėse narėse; atsižvelgdamas į savo 2017 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos, prašo Komisijos paskirti ES koordinatorių smurto prieš moteris klausimais, kuris būtų atsakingas už ES politikos, dokumentų ir priemonių, skirtų užkirsti kelią visų formų smurtui prieš moteris ir mergaites bei su juo kovoti, koordinavimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą ir kuris būtų ES atstovas Konvencijos šalių komitete;
45. ragina visas valstybes nares, kurios dar nėra ratifikavusios ir visapusiškai nevykdo Stambulo konvencijos, tai padaryti ir skirti pakankamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties prevencijai bei kovai su juo, įskaitant moterų ir mergaičių įgalėjimą, aukų apsaugą ir galimybes joms gauti kompensaciją sudarymą;
46. ragina valstybes nares užtikrinti tinkamus mokymus, procedūras ir gaires visiems specialistams, kurie dirba su visų formų smurto, patenkančio į Stambulo konvencijos taikymo sritį, aukomis, siekiant išvengti diskriminacijos arba pakartotinės viktimizacijos vykstant teismo procesui, vykdant medicininės procedūras ir veiksmus atliekant policijai;
47. teigiamai vertina pagal Stambulo konvenciją nustatytą įpareigojimą sukurti šalies masto pagalbos telefonu linijas, kurios veiktų 7 dienas per savaitę ir 24 valandas per parą ir būtų nemokamos bei konsultuotų skambinančiuosius klausimais, susijusiais su visų formų smurtu, patenkančiu į konvencijos taikymo sritį; ragina valstybes nares pasinaudoti šia priemone reikiamais atvejais ir teikti aukoms informaciją, susijusią su Europos apsaugos orderiu;
48. pabrėžia, kad teisiniai ir praktiniai šios direktyvos įgyvendinimo trūkumai gali būti

šalinami užtikrinus tinkamą įvairių ES teisės aktų dėl aukų apsaugos sąveiką ir koordinavimą, pvz., kalbant apie tokius teisės aktus, kaip Pamatinis sprendimas dėl kardomųjų priemonių kaip alternatyvos kardomajam kalinimui ir Pamatinis sprendimas 2009/829/TVR dėl lygtinio atleidimo priemonių, Reglamentas (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose ir 2012 m. spalio 25 d. Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai, kurioje apibrėžta teisė gauti informaciją ir nemokamas informacijos vertimo žodžiu bei raštu paslaugas ir kurioje vadovaujamosi visa apimančių požiūriu į specialiųjų poreikių turinčias aukas, įskaitant patyrusias smurtą dėl lyties;

49. ragina valstybes nares informuoti aukas apie kitas apsaugos priemones, kai vykdančiajai valstybei ši direktyva nebetaikoma;
50. ragina Komisiją imtis veiksmų, siekiant peržiūrėti galiojančius teisės aktus dėl teisinės nusikaltimų aukų apsaugos ir parengti jai skirtą nuoseklią ES teisinę sistemą;
51. ragina Komisiją įvertinti, kaip ši direktyva taikoma atitinkamo teisės akto, susijusio su civilinėms byloms, o būtent Reglamento (ES) Nr. 606/2013 atžvilgiu ir pasiūlyti gaires, kaip šie du ES teisės aktai, kuriais siekiama aukas apsaugoti pripažįstant apsaugos priemones, priimtas vykstant nacionaliniams civiliniams arba baudžiamiesiems teismo procesams, galėtų būti veiksmingiau taikomi valstybėse narėse;

o

o o

52. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ES pagrindinių teisių agentūrai ir Europos lyčių lygybės institutui.